

14.09.2015

Ryj/2

§ 865

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Koirasaarten ja Haakoninlahti 2 alueiden ruoppaukseen, läjitykseen ja täyttöön sekä valmistelulupa

HEL 2014-011710 T 11 01 00 00

ESAVI/1199/2015 ja ESAVI/1280/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kaupungin hakemuksesta Koirasaarten ja Haakoninlahden 2 alueiden ruoppaukseen, läjitykseen ja täyttöön sekä valmistelulupa seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus puoltaa hakemuksen mukaisten lupien myöntämistä ja toteaa, että ruoppaaminen ja täyttötöet ovat edellytyksenä alueen suunnitellulle käytölle. Töiden aloittamisella on suuri merkitys Kruunuvuoren alueen rakentamiselle. Ruoppauksen aloittamisen ja haitta-ainepitoisen sedimentin poistamisen ei katsota aiheuttavan nykytilanteeseen verrattuna huomattavaa haittaa.

Helsingin kaupunki omistaa vesi- ja ympäristölupahakemuksia koskevan merialueen Koirasaaren edustalla. Alue on kaavoitettu uutta Kruunuvuorenrannan kaupunginosaa varten ja alueella on voimassa osayleiskaava (nro 11756 Kruunuvuorenranta), johon merkittävät alueita suunnittelun osalta ovat vesialue, venesatama-alue, asuntoalue, pientalovaltainen asuntoalue ja puistot. Nykyisin Koirasaaren alueella sijaitsee lopetettu öljysatama.

Suunnittelun pohjoisosassa on voimassa asemakaava (nro 12130 Haakoninlahti 2). Osaa vesialueesta koskee voimassaoleva asemakaava (nro 12080 Kruunuvuorenranta, rannat, puisto ja palvelukortteli). Alueella on lisäksi kaavaehdotusvaiheessa oleva asemakaava (nro 12311 Koirasaaret), joka kattaa loput hakemuksia koskevasta alueesta.

Samentumista aiheuttavat työvaiheet on pyrittävä tekemään mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Ruoppaus- ja täyttötöet tulee tehdä siten, että ei vaaranneta Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Betonijätteen hyötykäytöllä täytöissä voidaan korvata luonnonvarojen käyttöä maanrakentamisessa. Hakemuksen mukainen betonijätteen

14.09.2015

Ryj/2

hyödyntäminen tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu meren pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle. Täyttöön käytettävän betonin ympäristökelpoisuus on arvioitava erikseen, ettei täyttöön joudu likaantunutta betonia. Hyötykäytön vaikutuksia orsi- ja meriveteen tulee seurata.

Hienoaineksen joutuminen mereen täytön yhteydessä on pyrittävä estämään. Täyttötöissä tulee huolehtia siitä, ettei louheen seassa ole panoslankoja tai muuta roskaa, joka voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 3 § 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella.

Työn vesistötarkkailusta tulee esittää suunnitelma valvoville viranomaisille ennen työhön ryhtymistä. Tarkkailu voidaan toteuttaa osana alueella toteutettavaa yhteistarkkailua.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ESAVIN lausuntopyyntö Helsingin kaupungille, Koirasaarten ja Haakoninlahti 2-alueiden ruoppaus ja betonijätteen hyödyntäminen
- 2 Rakennusviraston ympäristölupahakemus, Koirasaaret ja Haakoninlahti 2, ruoppaus ja betonijätteen hyödyntäminen
- 3 Rakennusviraston täydennys ympäristölupahakemukseen, Koirasaaret ja Haakoninlahti 2, ruoppaus ja betonijätteen hyödyntäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

14.09.2015

Ryj/2

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ja kaupungin ympäristölupaviranomaisen lausuntoa rakennusviraston hakemuksesta Koirasaarten ja Haakoninlahti 2 alueiden ruoppausta, läjitystä ja merialueen täyttöä sekä valmistelulupaa betonijätteen hyödyntämisestä merialueen täytössä Koirasaarten ja Haakoninlahti 2 alueilla. Lausuntoa on pyydetty 22.6.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua aikaa on pidennetty 22.9.2015 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee vesi- ja ympäristösuojelulakien mukaisia lupia Laajasaloon Koirasaarten ja Haakoninlahti 2:n alueille. Hakemuksiin sisältyy ruoppausta ja merialueen täyttöä sekä betonijätteen hyödyntämistä. Lisäksi anotaan töiden valmistelulupaa.

Koirasaari sijaitsee entisen öljysataman alueella Helsingin Laajasalossa. Laajasaloon ollaan rakentamassa uutta Kruunuvuoren kaupunginosaa ja rakentamisen yhteydessä on tarkoitus laajentaa Koirasaarta merialueelle, mikä edellyttää ruoppauksia ja meritäyttöjä. Ruoppaus- ja meritäyttöalueet ovat Helsingin kaupungin omistuksessa.

Vesilupaa haetaan Koirasaaren ja Haakoninlahti 2 kaava-alueen suunnitelluille ruoppauksille, massojen meriläjitykselle ja täytölle sekä valmisteluluvalle. Entisen öljysataman alueella sijaitsevaa Koirasaarta on tarkoitus laajentaa merialueelle. Ruopattavan alueen koko on noin 14,4 ha ja ruopattavan massan määrä yhteensä noin 550 000 m³. Ruopattava aines koostuu lähinnä savesta ja siltistä. Alueella on tehty sedimenttitutkimuksia, joiden mukaan osa sedimenttien pintakerroksista sisältää kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Tason 2 ylittävät massat on tarkoitus kuorintaruopata ja hyötykäyttää maalla, esimerkiksi Kruunuvuorenrannan rakennuskohteissa. Loput massat esitetään sijoitettavaksi meriläjitysalueelle.

Ympäristölupaa (ESAVI/1280/2015) haetaan purkubetonin hyötykäytölle täytoissä. Täytoissä hyötykäytettävät betonit voivat olla peräisin Helsingin kaupungin eri purkukohteista. Täyttömassojen arvioitu määrä on 1 200 000 m³, josta betonin osuus olisi enimmillään 50 000 m³. Muiksi mahdollisiksi täyttömateriaaleiksi esitetään louhetta ja kitkamaata. Ennen hyötykäyttöä betoni murskataan ja siitä poistetaan betoniraudat. Betonimurska sekoitetaan muun täyttömateriaalin sekaan ja sitä käytetään vain reunapenkereiden sisään jäävien alueiden täytössä.

Hankkeesta ei hakemuksen mukaan aiheudu pysyviä tai laaja-alaisia vaikutuksia veden laatuun. Sedimentin ruoppaus aiheuttaa veden samentumista ruoppausalueella ja sen välittömässä läheisyydessä.

14.09.2015

Ryj/2

Koirasaarten alueen kuorintaruoppauksissa käytetään suljettavaa ympäristökauhua (kahmari- tai visiirikauha), joka vähentää kiintoaineen vapautumista veteen. Valtaosa ruoppauksen yhteydessä suspendoituvasta kiintoaineesta sedimentoituu ruoppauksen päätyttyä suunnittelualueenvälittömään läheisyyteen muutamassa päivässä. Hankkeen aiheuttama veden samentuminen on näin ollen paikallista ja suhteellisen lyhytkestoista.

Hankkeen vaikutukset kalastoon arvioidaan vähäisiksi ja lyhytkestoisiksi. Töiden päätyttyä ja olosuhteiden vakiinnuttua pohjaeläimistö palautuu varsin nopeasti ennalleen. Hakemuksen mukaan hankkeella ei ole vaikutusta luonnonsuojelualuesiin

Kuorintaruoppauksen aikana suunnittelualueen ympäristön vedenlaatua tarkkaillaan kolmessa tutkimuspisteessä. Tutkimuspisteet sijoitetaan suunnittelualueen välittömään läheisyyteen alueen pääasiallisen virtauksen suuntaan, sekä noin 600 m etäisyydelle Kruunuvuorenselälle. Näytteet otetaan ennen haitta-ainepitoisen sedimentin ruoppauksen aloittamista ja kuorintaruoppauksen aikana kerran kuukaudessa. Viimeiset vesinäytteet otetaan noin kuukauden kuluttua haitta-ainepitoisen sedimentin ruoppauksen valmistumisesta. Vesistön tarkkailua kuorintaruoppauksen jälkeen jatketaan erillisen suunnitelman mukaan. Kruunuvuorenrannan alueen jatkotarkkailua varten laaditaan yhteistarkkailuohjelma, joka toimii samanaikaisesti useamman erillisen (Kruunuvuorenrannan aluerakentamisalueen) kohteen tarkkailuohjelmana.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristölautakunta sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistövirasto ovat antaneet asiasta lausuntonsa. Ympäristölautakunta toteaa yksimielisessä päätöksessään, että betonijätteen hyötykäyttö on kannatettavaa mutta hyödyntäminen tulee kuitenkin toteuttaa siten, ettei siitä aiheudun meren pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle. Samentumista aiheuttavat työvaiheet on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistövirasto puoltavat hakemuksen hyväksymistä.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että suunniteltu ruoppaaminen ja täyttö ovat edellytyksenä alueen suunnitellulle käytölle. Töiden aloittamisella on suuri merkitys Kruunuvuoren alueen

14.09.2015

Ryj/2

rakentamiselle. Hankkeen toteutuksessa on syytä ottaa huomioon ympäristölautakunnan lausunnossa esittämät seikat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ESAVIN lausuntopyyntö Helsingin kaupungille, Koirasaarten ja Haakoninlahti 2-alueiden ruoppaus ja betonijätteen hyödyntäminen
- 2 Rakennusviraston ympäristölupahakemus, Koirasaaret ja Haakoninlahti 2, ruoppaus ja betonijätteen hyödyntäminen
- 3 Rakennusviraston täydennys ympäristölupahakemukseen, Koirasaaret ja Haakoninlahti 2, ruoppaus ja betonijätteen hyödyntäminen

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 25.08.2015 § 281

HEL 2014-011710 T 11 01 00 00

ESAVI/1199/2015 ja ESAVI/1280/2015

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle rakennusviraston Koirasaarten ja Haakoninlahti 2:n kaava-alueiden ruoppausta, massojen läjitystä mereen ja merialueen täyttöä sekä betonijätteen hyödyntämistä merialueen täytössä koskevista lupahakemuksista seuraavan lausunnon.

Koirasaarten itäpuolella sijaitsevat Koiraluodot on linnustollisesti arvokas kohde, joka alueen rakentamisen edetessä tulee jäämään alueen keskelle tehtävään Koiraluodonkanavaan. Töiden seurauksena Koiraluotojen pesimälinnusto tulee häviämään. Helsingin merialueilla on kuitenkin lukuisia vastaavia pinta-alaltaan pieniä luotoja, eikä pesimälinnuston menetyksistä saaristolintujen kokonaiskantaan

suhteutettuna ole siten merkittävä. Koska luodoilla vielä toistaiseksi on pesivää linnustoa, tulee häiriötä aiheuttavat ruoppaus- ja täyttötyöt ajoittaa lintujen pesimäkauden ulkopuolelle siten, ettei aloitettuja pesintöjä tuhoudu eikä lähiluodoille aiheudu häiriötä.

Jokainen samentumista aiheuttava työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Ruoppaus- ja täyttötyöt eivät saa vaarantaa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Betonijätteen hyötykäyttö täytöissä on kannatettavaa, koska sillä voidaan korvata neitseellisten luonnonvarojen käyttöä maanrakentamisessa. Hakemuksen mukainen betonijätteen hyödyntäminen tulee kuitenkin toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu meren pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle. Jokaisen täyttöön käytettävän betonierän ympäristökelpoisuus on arvioitava erikseen, ettei täyttöön joudu likaantunutta betonia. Ympäristökelpoisuuden määrittämisessä voidaan soveltaa valtioneuvoston asetuksessa 591/2006 annettuja kriteerejä. Hyötykäytön vaikutuksia orsi- ja meriveteen on seurattava.

Hienoaineksen joutuminen mereen täytön yhteydessä on estettävä. Täyttötöissä tulee huolehtia siitä, ettei louheen seassa ole panoslankoja tai muuta roskaa, joka voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 3 § 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella.

Työn vesistötarkkailusta tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma valvoville viranomaisille ennen työhön ryhtymistä. Tarkkailu voidaan toteuttaa osana alueella toteutettavaa yhteistarkkailua.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 4.6.2015

HEL 2014-011710 T 11 01 00 00

Rakennusvirasto on hakenut vesi- ja ympäristönsuojelulakien mukaisia lupia Laajasaloon Koirasaarten ja Haakoninlahti 2:n alueille.

14.09.2015

Ryj/2

Hakemuksiin sisältyy ruoppausta ja merialueen täyttöä sekä betonijätteen hyödyntämistä. Lisäksi anotaan töiden valmistelulupaa. Kaupunginhallitus on pyytänyt kiinteistöviraston lausuntoa kyseisistä hakemuksista.

Hakemusten laajuus

Lupa-alue on laajuudeltaan noin 21,5 ha. Hakemuksen mukaan ruopattava massamäärä on noin 550 000 m³. Osa tästä sisältää kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, eikä sovellu meriläjitettäväksi. Täyttömateriaalia tarvitaan noin 1 200 000 m³, josta hyödynnettävää betonia olisi noin 550 000 m³.

Kaavoitus ja maanomistus

Suurin osa lupa-alueesta kuuluu Koirasaarten asemakaavaehdotukseen nro 12311, jossa alueelle on osoitettu pääosin asumista, puistoa ja venesatama. Kaavan toteuttaminen edellyttää huomattavia täyttöjä, joiden alta on poistettava sedimentit. Kaavan eteneminen edellyttää maankäytösopimuksen tekemistä, koska osa kaava-alueesta on yksityisessä omistuksessa. Maankäytösopimuksen valmistelu on kesken.

Kyseiselle yksityiselle alueelle on osoitettu myös täyttöä edellyttävää maankäyttöä. Mikäli maankäytösopimuksen tuloksena kaupungin on mahdollista toteuttaa asemakaavaehdotuksen mukaiset meritäytöt myös tällä yksityisellä alueella, pitää kiinteistövirasto tarkoituksenmukaisena, että lupahakemusta voitaisiin laajentaa myöhemmin koskemaan koko kaavanmukaista täyttöaluetta sekä merellistä tukikohtaa. Nykyisessä hakemuksessa lupa-alue on rajattu Helsingin kaupungin omistamaan alueeseen.

Meritäyttö

Hakemuksen mukaan reunapenkereen sisäpuolisissa meritäytöissä käytetään louhetta, kitkamaata ja purkubetonia. Kiinteistövirasto toteaa, että meritäyttöjen toteutuksessa ja materiaalin valinnassa on kiinnitettävä huomiota kokonaistaloudellisuuteen sekä otettava huomioon alueen tuleva rakentaminen ja täyttöaineksen tarjonta.

Töiden aloittaminen ja lupahakemuksen puoltaminen

Ruoppaaminen ja täyttötyöt ovat edellytyksenä alueen suunnitellulle käytölle. Töiden aloittamisella on suuri merkitys Kruunuvuoren alueen rakentamiselle. Ruoppauksen aloittamisen ja haitta-ainepitoisen sedimentin poistamisen ei katsota aiheuttavan nykytilanteeseen

14.09.2015

Ryj/2

verrattuna huomattavaa haittaa. Kiinteistövirasto kannattaa siten töiden valmistelulupaa.

Kiinteistövirasto puoltaa hakemustenmukaisten lupien myöntämistä rakennusvirastolle.

Lisätiedot

Kati Valkama, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 36573
kati.valkama(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 2.6.2015

HEL 2014-011710 T 11 01 00 00

Lupahakemuksissa esitetty toiminta

Koirasaari sijaitsee entisen öljysataman alueella Helsingin Laajasalossa. Laajasaloon ollaan rakentamassa uutta Kruunuvuoren kaupunginosaa ja rakentamisen yhteydessä on tarkoitus laajentaa Koirasaarta merialueelle, mikä edellyttää ruoppauksia ja meritäyttöjä. Ruoppaus- ja meritäyttöalueet ovat Helsingin kaupungin omistuksessa.

Vesilupaa (ESAVI/1199/2015) haetaan Koirasaaren ja Haakoninlahti 2 kaava-alueen suunnitelluille ruoppauksille, massojen meriläjitykselle ja täytölle sekä valmisteluluvulle. Ruopattavan alueen koko on noin 14,4 ha ja ruopattavan massan määrä yhteensä noin 550 000 m³. Ruopattava aines koostuu lähinnä savesta ja siltistä. Alueella on tehty sedimenttitutkimuksia, joiden mukaan osa sedimenttien pintakerroksista sisältää kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Tason 2 ylittävät massat on tarkoitus kuorintaruopata ja hyötykäyttää maalla, esimerkiksi Kruunuvuorenrannan rakennuskohteissa. Loput massat esitetään sijoitettavaksi meriläjitäyttöalueelle.

Ympäristölupaa (ESAVI/1280/2015) haetaan purkubetonin hyötykäyttöön täyttöissä. Täyttömassojen arvioitu määrä on 1 200 000 m³, josta betonin osuus olisi enimmillään 50 000 m³. Muiksi mahdollisiksi täyttömateriaaleiksi esitetään louhetta ja kitkamaata. Ennen hyötykäyttöä betoni murskataan ja siitä poistetaan betoniraudat. Betonimurska sekoitetaan muun täyttömateriaalin sekaan ja sitä käytetään vain reunapenkereiden sisään jäävien alueiden täytössä.

Hakijan mukaan hanke voi aiheuttaa paikallisia ja vähäisiä ympäristövaikutuksia, joihin lukeutuvat meriveden tilapäinen samentuminen sekä työnaikaiset meluhaitat.

14.09.2015

Ryj/2

Hakijan mukaan hanke on yleisen tarpeen vaatima ja siitä koituu huomattavaa hyötyä Helsingin kaupungille. Työt on tarkoitus aloittaa syksyllä 2015.

Lausunto

Helsingin kaupunki omistaa vesi- ja ympäristölupahakemuksia koskevan merialueen Koirasaaren edustalla. Alue on kaavoitettu uutta Kruunuvuorenrannan kaupunginosaa varten.

Alueella on voimassa osayleiskaava 11756 Kruunuvuorenranta, johon merkittjä alueita suunnittelualueen osalta ovat vesialue, venesatama-alue, asuntoalue, pientalovaltainen asuntoalue ja puistot. Nykyisin Koirasaaren alueella sijaitsee lopetettu öljysatama.

Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa asemakaava 12130 Haakoninlahti 2. Osaa vesialueesta koskee voimassaoleva asemakaava 12080 Rannat, puisto ja palvelukortteli. Alueella on lisäksi kaavaehdotusvaiheessa oleva asemakaava 12311 Koirasaaret, joka kattaa loput hakemuksia koskevasta alueesta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että hanke on linjassa Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan ja asemakaavojen tavoitteiden kanssa. Lisäksi hakijan esittämät suunnitelmat ovat yhdenmukaisia kaupunkisuunnitteluviraston laatiman pohjarakentamisen yleissuunnitelman kanssa. Hakijan mukaan hanke ei aiheuta pysyvää haittaa ympäristölle.

Betonijätteen käyttö katsotaan hyödylliseksi, mikäli se ei vaikeuta rakennusten perustamista tai tule vaikuttamaan perustamiskustannuksiin.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa rakennusviraston hakemuksen hyväksymistä.

Lausuntopyyntö

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa Helsingin kaupungin rakennusviraston Etelä-Suomen aluehallintovirastolle jättämistä vesilupahakemuksesta ja ympäristölupahakemuksesta 10.6 mennessä.

Lisätiedot

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi